

การวิเคราะห์ปัญหาการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษา
มหาปชาบดีเถรีวิทยาลัย ฯ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย*
An Analysis on English Learning Problems of the Students of
Mahapajapati Buddhist College, Mahamakut Buddhist University

พระอุดมธีรคุณ (ภาวดี วิสุทธธะโก แสงวดี)**

Phraudomtheerakhun (Pawat Wisutthesago Swaengdee)

บัณฑิตา จารума***

Bantika Jaruma

คณะมนุษยศาสตร์ มหาปชาบดีเถรีวิทยาลัยในพระสังฆราชูปถัมภ์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, ประเทศไทย

Faculty of Humanities, Mahapajapati Buddhist College

Mahamakut Buddhist University, Thailand

Email: bantika.jar@mbu.ac.th

Received: October 26, 2021

Revised: April 25, 2022

Accepted: April 25, 2022

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ ๓ ประการ คือ (๑) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร มหาปชาบดีเถรีวิทยาลัยในพระสังฆราชูปถัมภ์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย (๒) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยของปัญหาข้างต้นตามสภาพจริงของนักศึกษาเป็นรายชั้นปี และ (๓) เพื่อเสนอแนวทางการปรับปรุงการสอนภาษาอังกฤษของสาขาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร มหาปชาบดีเถรีวิทยาลัย ฯ การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๓๐ คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างความน่าจะเป็น ประเภทการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย แล้วนำข้อมูลมาถอดความแล้วสรุปประเด็นตามแบบจำแนกข้อมูล และนำมาวิเคราะห์สังเคราะห์ตามลำดับ

ผลการวิจัยพบว่า (๑) สภาพปัญหาการเรียนภาษาอังกฤษของแต่ละชั้นปีมีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน โดยสภาพปัญหาเกี่ยวกับอาจารย์มีจำนวนมากที่สุด นอกจากนั้นยังมีสภาพปัญหาที่เป็นผลจากสถานการณ์

* งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (ววน.) สถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔

** พระอุดมธีรคุณ (ภาวดี วิสุทธธะโก แสงวดี) Phraudomtheerakhun (Pawat Wisutthesago Swaengdee) ผู้อำนวยการมหาปชาบดีเถรีวิทยาลัย ในพระสังฆราชูปถัมภ์ Director of Mahapajapati Buddhist College

*** นางสาวบัณฑิตา จารума Miss Bantika Jaruma

การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ และสถานการณ์การเมืองของประเทศเมียนมาร์ด้วย เพราะมีสัดส่วนของนักศึกษาชาวเมียนมาร์มากที่สุด (๒) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนภาษาอังกฤษตามทัศนะของนักศึกษามีทั้งหมด ๕ ด้านอันสอดคล้องตามสมมติฐานงานวิจัยนี้ ได้แก่ ปัจจัยด้านหลักสูตร ปัจจัยด้านผู้เรียน ปัจจัยด้านผู้สอน ปัจจัยด้านสถานศึกษา และปัจจัยด้านบริบททางสังคมของผู้เรียน โดยปัจจัยที่สร้างสาเหตุผลกระทบทางลบมากที่สุด คือ ปัจจัยด้านผู้สอน และ (๓) แนวทางการปรับปรุงการสอนภาษาอังกฤษของสาขาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารควรปรับปรุงทั้งด้านผู้เรียน ด้านผู้สอน ด้านหลักสูตร ด้านบริหารจัดการ และด้านบริบททางสังคมของผู้เรียนและผู้สอน

คำสำคัญ: การเรียนภาษาอังกฤษ; มหาปชาบดีเถรีวิทยาลัย; นักศึกษา

Abstract

This research article has 3 objectives. (1) To study problem conditions of English study of the students of English for Communication Program, Mahapajapati Buddhist College, Mahamakut Buddhist University. (2) To analyze factors of the problems in the real conditions. (3) To offer the ways to improve the English teaching. This research is a qualitative research, collecting data by in-depth interviews the 30 samples which were selected by probability sampling in type of simple random sampling and then paraphrased the data to be a conclusion in the analysis form and made an analysis and synthesis respectively.

The research found that (1) learning problems of the students of each year class had similarities. The most problems were with the lecturers. Besides, the problems also were resulted from Coronavirus 2019 epidemic and the political situation in Myanmar because the most proportion of students is Burmese. (2) The factors affecting the students' learning conformed to the research hypothesis. They were curriculum, student, lecturer, university, and social context of the students. The most negative factor was Lecturer. (3) The improvement for English teaching should cover the students, the lecturers, the curriculum, and the social context of both students and lecturers.

Keywords: English Learning; Mahapajapati Buddhist College; Student

บทนำ

มหาปชาบดีเถรีวิทยาลัยในพระสังฆราชูปถัมภ์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ตระหนักถึงความสำคัญของการลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา^๑ และเห็นคุณค่าของทักษะภาษาอังกฤษ จึงเปิดการเรียนการสอนสาขาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารระดับปริญญาตรีในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยมีกลุ่มเป้าหมายคือ แม่ชีและสตรีไทยโดยเฉพาะสตรีในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และสตรีต่างชาติโดยเฉพาะในกลุ่มประเทศอาเซียน เพราะต้องการส่งเสริมสิทธิการเข้าถึงการศึกษาของสตรี สร้างความร่วมมือระหว่างประเทศ และเผยแพร่แนวคิดทางพระพุทธศาสนาอันช่วยสร้างภูมิคุ้มกัน “ภัยทางจิตใจ” ที่สามารถเกิดขึ้นได้ท่ามกลางเศรษฐกิจแบบทุนนิยม ดังนั้น แนวคิดหลักของมหาปชาบดีเถรีวิทยาลัยฯ จึงอยู่บนวิธีการสร้างสตรีวิถีพุทธผู้มีความพร้อมทั้งทักษะภาษาอังกฤษ มีสมรรถนะและความสามารถเหมาะแก่การพัฒนาประเทศในศตวรรษที่ ๒๑ ตามเจตนารมณ์ของ “อาเซียน”^๒ ดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น โดยปัจจุบัน สาขาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารมีนักศึกษา ๓ ชั้นปี แบ่งเป็นชั้นปีที่ ๑ จำนวน ๑๕ คน และชั้นปีที่ ๒ จำนวน ๒๖ คน ชั้นปีที่ ๓ จำนวน ๑๖ คน รวมเป็นจำนวนทั้งสิ้น ๕๗ คน ด้วยเหตุที่มีนักศึกษาทั้งชาวเมียนมาร์ ชาวลาวและชาวไทย ปัญหาในการสอนภาษาอังกฤษจึงมีความหลากหลาย ตัวอย่างเช่น ปัญหาความแตกต่างด้านพื้นฐานภาษาอังกฤษ ปัญหาการขาดความมั่นใจในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ปัญหาการแทรกแซงของภาษาแม่ในการใช้ภาษาอังกฤษซึ่งมีความแตกต่างกัน โดยภาพรวมนักศึกษาไทยจะมีพื้นฐานด้อยกว่านักศึกษาพม่า ด้วยเหตุนี้เมื่อจำเป็นต้องเรียนรวมกัน ผู้สอนจึงต้องออกแบบวิธีการสอนที่รองรับความหลากหลายนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจวิเคราะห์ปัญหาการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาว่ามีสภาพปัญหาอย่างไร อะไรคือปัจจัยของปัญหา และจะมีแนวทางใดที่แก้ปัญหาการเรียนภาษาอังกฤษให้ดีขึ้น เพื่อนำมาพัฒนาการสอนให้มีมาตรฐานและสอดคล้องกับความต้องการและพื้นฐานของนักศึกษา การวิจัยนี้จึงวิเคราะห์ทั้งปัญหาการเรียนและปัญหาการสอนผ่านมุมมองของผู้เรียนเพื่อวิเคราะห์ปัจจัยของปัญหาและเสนอแนวทางการปรับปรุงการสอนภาษาอังกฤษตามข้อมูลสภาพจริงทั้งสองด้าน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร มหาปชาบดีเถรีวิทยาลัยในพระสังฆราชูปถัมภ์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒. เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยของปัญหาข้างต้นตามสภาพจริงของนักศึกษาเป็นรายชั้นปี

^๑ ปรีชา อุตระกุล และเอกรัตน์ เอกศาสตร์, “ความเหลื่อมล้ำของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : ปัญหาและทางออก”, *วารสารพัฒนาสังคม*, ปีที่ ๘ ฉบับพิเศษ (พฤษภาคม ๒๕๕๙) : ๓๕-๖๒.

^๒ สำนักเลขาธิการอาเซียน, “แนวคิดหลัก”, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <https://www.asean2019.go.th/th/abouts/key-concepts/>, [๒๕ มกราคม ๒๕๖๔].

๓. เพื่อเสนอแนวทางการปรับปรุงการสอนภาษาอังกฤษของสาขาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร มหาปชาบดีเถรีวิทยาลัยฯ

วิธีดำเนินการวิจัย

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับสภาพปัญหา การเรียนของนักศึกษา ผู้วิจัยเลือกผู้ให้ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาหลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อการ สื่อสารเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ ๑-๓ ที่เข้าศึกษา ในปี พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๓ จำนวน ๓๐ คน โดยใช้การ สุ่มตัวอย่างความน่าจะเป็น (Probability sampling) ประเภทการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) ซึ่งเป็นการสุ่มตัวอย่างโดยถือว่าสมาชิกในประชากรมีโอกาสจะถูกเลือกเท่า ๆ กัน ผู้วิจัยใช้การ เขียนรายชื่อประชากรทั้งหมดและมีการให้เลขกำกับ หลังจากนั้นจึงจับสลากชั้นปีละ ๑๐ คน อย่างไรก็ตาม ขณะดำเนินการวิจัยนี้ ยังไม่มีนักศึกษาระดับชั้นปีที่ ๔ จึงไม่มีข้อมูลจากนักศึกษาชั้นปีที่ ๔ ส่วนการทดสอบ และวิเคราะห์เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

๑) ผู้วิจัยนำเค้าโครงหัวข้อที่สร้างขึ้นจากข้อมูลที่ทำการศึกษาไปขอคำแนะนำ และข้อเสนอแนะ จากที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมทางวิชาการ มีการหาค่าประเมินดัชนีความสอดคล้องของ เครื่องมือวิจัย (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๓ ท่าน และได้รับการรับรองจริยธรรมจากคณะกรรมการ จริยธรรมการวิจัยในมนุษย์จากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หมายเลขใบรับรอง ว.๕๕/๒๕๖๔ วันที่ให้การรับรอง ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔

๒) ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิและคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ที่ได้ ทำการตรวจพิจารณาเค้าโครงหัวข้อมาปรับปรุง แก้ไขหัวข้อให้ตรงตามวัตถุประสงค์การวิจัย

ผลการวิจัย

๑. สภาพปัญหาการเรียนภาษาอังกฤษจำแนกตามทักษะภาษาอังกฤษ ๔ ด้านของนักศึกษาสาขา ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร มหาปชาบดีเถรีวิทยาลัยในพระสังฆราชูปถัมภ์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏ- ราชวิทยาลัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า สภาพปัญหาการเรียนภาษาอังกฤษของแต่ละชั้นปีมีลักษณะที่ คล้ายคลึงกัน ดังนี้

๑.๑ สภาพปัญหาทักษะการฟัง

ความสามารถในการฟังของนักศึกษาชั้นปีที่ ๑ มีความมั่นใจในระดับต่ำกว่าปีที่ ๒ และ ๓ ซึ่งใน ทักษะของนักศึกษาชั้นปีที่ ๑ ความยากในการฟังเป็นเพราะความแตกต่างด้านสำเนียงการพูด ยิ่งคู่สนทนา พูดเร็วโดยเฉพาะเจ้าของภาษาที่ใช้ connected speech ทำให้ไม่สามารถฟังได้ทั้งหมด ส่วนชั้นปีที่ ๒

และ ๓ มีปัญหาเด่นร่วมกันคือ ไม่รู้ความหมายศัพท์ระดับสูงจึงทำให้เรื่องที่รู้สึกว่ายากที่สุด คือ เรื่องเฉพาะทาง เช่น การฟังเกี่ยวกับการเมือง การฟังเกี่ยวกับการแพทย์ การฟังเรื่องที่เป็นทางการ เป็นต้น สำหรับเรื่องรู้สึกฟังง่ายทั้ง ๓ ระดับชั้นระบุว่า เป็นการฟังทั่ว ๆ ไปในชีวิต เช่น การฟังนิทาน การฟังบทสนทนาพื้นฐาน การฟังคำพูดสร้างแรงบันดาลใจ และการฟังเพลง

๑.๒ สภาพปัญหาการพูด

ความสามารถด้านการพูดของนักศึกษาทั้ง ๓ ชั้นปี จำแนกได้ ๓ กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีความมั่นใจในการพูดต่ำกว่าร้อยละ ๕๐ กลุ่มที่มีความมั่นใจระดับร้อยละ ๕๐ - ๘๐ และกลุ่มที่มีความมั่นใจสูงกว่าร้อยละ ๘๐ โดยนักศึกษาชั้นปีที่ ๑ จะมีความมั่นใจน้อยกว่านักศึกษาชั้นปีที่ ๒ และ ๓ ซึ่งความยากในการพูดของนักศึกษาทั้ง ๓ ชั้นปีมีลักษณะคล้ายคลึงกัน คือ การออกเสียงไม่ถูกต้อง ไม่รู้ความหมายศัพท์ การไม่สามารถสร้างประโยคยาว ๆ และความกังวลเกี่ยวกับระดับภาษาว่าใช้ถูกต้องหรือไม่ ด้วยเหตุนี้จึงนำไปสู่อุปสรรคในการพูดในรูปแบบทางการ เช่น การพูดนำเสนอหน้าชั้นเรียน การพูดในโอกาสวาระสำคัญต่าง ๆ โดยเฉพาะวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา การพูดธุรกิจ การพูดเกี่ยวกับกฎหมาย และการพูดกับผู้อาวุโส

๑.๓ สภาพปัญหาการอ่าน

ความสามารถในการอ่านของนักศึกษาทั้ง ๓ ชั้นปี สามารถจำแนกได้เป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ต่ำกว่าร้อยละ ๕๐ กลุ่มที่อยู่ระหว่างร้อยละ ๕๐-๘๐ กลุ่มที่มีความมาร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป โดยกลุ่มที่ประเมินความสามารถตนเองต่ำกว่าร้อยละ ๕๐ เป็นเพราะรู้สึกไม่มั่นใจและความกังวลเมื่อต้องอ่านเรื่องเฉพาะทาง ดังนั้น ความยากในการอ่านของนักศึกษากลุ่มดังกล่าวเป็นผลจากการไม่รู้คำศัพท์ การอ่านช้า และการไม่เข้าใจไวยากรณ์ของประโยคยาว ๆ ส่วนอีกสองกลุ่มประสบปัญหาเดียวกันแต่ความรู้สึกมั่นใจมีมากกว่ากลุ่มแรก เรื่องที่อ่านยากจึงเป็นประเภทเดียวกับปัญหาการพูดและการฟัง คือ การอ่านเรื่องเฉพาะทาง เช่น การอ่านเกี่ยวกับการเมือง การอ่านเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ การอ่านงานวิชาการ การอ่านเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาและพระไตรปิฎก เป็นต้น

๑.๔ สภาพปัญหาการเขียน

ในทัศนะของของนักศึกษาความสามารถในการเขียนของนักศึกษาชั้นปีที่ ๑ และ ๒ มีระดับต่ำกว่านักศึกษาชั้นปีที่ ๓ โดยชั้นปีที่ ๑ มีระดับความมั่นใจในการเขียนต่ำกว่าร้อยละ ๘๐ ในขณะที่ชั้นปีที่ ๓ มีความมั่นใจสูงกว่าร้อยละ ๘๐ โดยความยากในการเขียนเป็นผลจากการไม่รู้ความหมายคำศัพท์ การไม่รู้ไวยากรณ์ที่ถูกต้อง การไม่สามารถสะกดคำศัพท์ได้ นักศึกษาชั้นปีที่ ๓ ระบุว่า การเรียบเรียงความคิดในขณะที่เขียนเป็นสิ่งที่ยากที่สุด ดังนั้น ปัญหาการเขียนของนักศึกษาชั้นปีที่ ๓ จึงเป็นเรื่องกระบวนการคิดและเรียบเรียงความหมาย ในขณะที่ชั้นปีที่ ๑ และ ๒ เป็นเรื่องการไม่รู้ความหมายคำศัพท์

และไวยากรณ์ ดังนั้น เรื่องที่เขียนยากที่สุดสำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ ๑ และ ๒ คือ การเขียนเรื่องเฉพาะทาง ในขณะที่นักศึกษาชั้นปีที่ ๓ รู้สึกรู้ว่าการเขียนให้เหมือนเจ้าของภาษายากที่สุด

๒. ปัจจัยของปัญหาการเรียนภาษาอังกฤษตามสภาพจริงของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏวชิราวุธ

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับปัจจัยของปัญหาการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ชั้นปีที่ ๑-๓ สามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

๑) **ปัจจัยด้านหลักสูตร** เป็นปัญหาเกี่ยวกับโครงสร้างหลักสูตรที่บังคับเรียนวิชาด้านพระพุทธศาสนาเกินไป และต้องเรียนภาษาบาลีและสันสกฤตซึ่งนักศึกษามีทัศนะว่า ไม่สามารถนำมาใช้ได้ในชีวิตประจำวันและการประกอบอาชีพ นอกจากนี้ คำอธิบายรายวิชาของบางวิชาคล้ายคลึงกัน สามารถรวมเป็นวิชาเดียวกันได้ และควรเพิ่มรายวิชาเฉพาะทางระดับสูง รวมถึงรายวิชาที่พัฒนาสมรรถนะและทักษะสำหรับการประกอบอาชีพในศตวรรษที่ ๒๑

๒) **ปัจจัยด้านผู้เรียน** โดยนักศึกษาชั้นปีที่ ๑ ประสบปัญหาด้านความเขินอาย ความกลัว ความเกรงใจ ทำให้ไม่กล้าสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษ ส่วนนักศึกษาชั้นปีที่ ๒ และ ๓ ตระหนักถึงความสำคัญของการเรียนภาษาอังกฤษแต่มีความเกียจคร้านส่งผลให้ไม่จัดเวลาฝึกฝนนอกเวลาเรียน

๓) **ปัจจัยด้านผู้สอน** เป็นปัจจัยที่สร้างปัญหามากที่สุดในทัศนะของนักศึกษา เพราะอาจารย์บางท่านไม่เตรียมความพร้อมในการสอน ไม่รับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา ไม่เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามและไม่เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการออกแบบบทเรียนและการวัดผลประเมินผล นอกจากนี้ยังมีอาจารย์ที่เป็นเจ้าของภาษาน้อยเกินไป และอาจารย์บางท่านไม่สามารถใช้เทคโนโลยีทันสมัยในการสอนได้

๔) **ปัจจัยด้านสถานศึกษา** แบ่งเป็น ๒ กลุ่ม คือ กลุ่มแรก ประเด็นอุปกรณ์การเรียนการสอน เช่น สัญญาณอินเทอร์เน็ตไม่เสถียร การขาดแคลนโปรเจกเตอร์ ลำโพง ไมโครโฟน ส่งผลกระทบต่อการเรียนออนไลน์ของนักศึกษา ส่วนกลุ่มที่ ๒ เป็นเรื่องการบริหารจัดการ เช่น ความไม่พร้อมในการจัดหาอาจารย์ชาวต่างประเทศมาสอนประจำ การไม่พัฒนาอาจารย์ให้มีโลกทัศน์การสอนภาษาอังกฤษที่ทันสมัย และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียนเพื่อสร้างแรงบันดาลใจการเรียนรู้มีน้อยเกินไป

๕) **ปัจจัยด้านบริบททางสังคมของผู้เรียน** โดยนักศึกษาชั้นปีที่ ๑ ยังคงเรียนที่ประเทศของตน จึงจำเป็นต้องเรียนออนไลน์ทุกวิชา ส่งผลให้ไม่ได้ฝึกทักษะภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน และการเรียนออนไลน์ส่งผลให้ขาดโอกาสปฏิสัมพันธ์กับอาจารย์และเพื่อนในชั้นเรียน ส่วนในทัศนะของนักศึกษาชั้นปีที่ ๒ และ ๓ ซึ่งได้เดินทางมาพักประจำภายในวิทยาลัย ฯ ระบุว่า เพื่อนส่วนใหญ่เป็นชาวไทยและชาวพม่า ทำให้ไม่ได้ฝึกการสื่อสารภาษาอังกฤษ อีกทั้งป้ายประกาศและหนังสือราชการใช้ภาษาไทยในการสื่อสาร จึงส่งผลให้โอกาสในการฝึกฝนภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันมีน้อย ยิ่งไปกว่านั้น สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ส่งผลให้ไม่สามารถเดินทางไปภายนอกวิทยาลัย ฯ ทำให้ขาดโอกาส

การเรียนรู้จากสิ่งแวดล้อมอื่น และเมื่อต้องเรียนออนไลน์ ยิ่งทำให้ขาดโอกาสในการปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน และอาจารย์

๓. แนวทางการปรับปรุงการสอนภาษาอังกฤษของสาขาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร มหาปชาบดีเถรีวิทยาลัย ฯ

จากการวิเคราะห์สภาพปัญหาและปัจจัยปัญหาข้างต้น ผู้บริหารและคณาจารย์ ควรสร้างแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษแก่ผู้เรียน ควรกระตุ้นความอดทนอดกลั้นแก่ผู้เรียนให้มีการตั้งเป้าหมายความสำเร็จในอาชีพเพื่อแก้ปัญหาการไม่สามารถประยุกต์ใช้ประโยชน์เนื้อหาการเรียนต่อการใช้ชีวิตและการประกอบอาชีพ นอกจากนี้ ผู้สอนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบกระบวนการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล ผู้สอนควรมีการพัฒนาศักยภาพตนเองทั้งด้านวิธีการสอน ด้านเนื้อหาที่ทันสมัย และวิธีการใช้เทคโนโลยีเป็นสื่อในการสอนเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนที่สามารถค้นคว้าข้อมูลด้วยตนเองจากอินเทอร์เน็ต ผู้บริหารและผู้สอนควรทำความเข้าใจต่อผู้เรียนด้านวิสัยทัศน์ ภารกิจ และอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยที่เป็นมหาวิทยาลัยทางพระพุทธศาสนา เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจถึงความจำเป็นในการเรียนรายวิชาทางพระพุทธศาสนา และควรมีการเชื่อมโยงแก่นพระพุทธศาสนาเข้าสู่หลักการใช้ชีวิต และการประกอบอาชีพ ควรมีการปรับปรุงหลักสูตรให้มีความทันสมัย เหมาะสมกับศตวรรษที่ ๒๑ และลดภาระการเรียนในช่วงภาคการศึกษาฤดูร้อน ควรมีระบบติดตามการสอนของผู้สอนเพื่อควบคุมคุณภาพการสอนให้เป็นไปตามเป้าหมายของหลักสูตร ผู้สอนควรแนะนำช่องทางการเรียนรู้ด้วยตนเองแก่ผู้เรียน เพื่อให้สามารถค้นคว้าและเรียนรู้ได้อย่างยั่งยืน ผู้สอนควรจัดเวลานอกเหนือจากการสอนปกติเพื่อให้คำปรึกษาและสอนเนื้อหาส่วนที่ผู้เรียนไม่เข้าใจเพิ่มเติม และสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เป็นกัลยาณมิตร ควรมีการบริหารงบประมาณเพื่อพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอนเพื่อให้ได้มาตรฐานของสถานศึกษาที่มีคุณภาพ และควรปรับปรุงคำอธิบายรายวิชา วิธีการสอนทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนภาษาอังกฤษ

การอภิปรายผลการวิจัย

๑. สภาพปัญหาการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร มหาปชาบดีเถรีวิทยาลัยในพระสังฆราชูปถัมภ์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ตามแนวคิดหลักการจัดการเรียนการสอนที่ประสบความสำเร็จ ของจอห์น ปี แครร์รอล^๓ ระบุว่า องค์ประกอบความสำเร็จมี ๕ ประการ โดยงานวิจัยชิ้นนี้พบว่า มี ๓ ประการไม่เป็นไปตามองค์ประกอบ ความสำเร็จในการเรียน ดังอภิปรายได้ ดังนี้

^๓ เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย, “หลักและกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ได้ผล”, เอกสารประกอบโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ “พัฒนาอาจารย์ด้านการจัดการเรียนการสอน ประจำปี ๒๕๕๑”, (มหาวิทยาลัยบูรพา: ๒๕๕๑) : ๕.

๑) ความพยายามอดทนของนักเรียน ผู้ให้ข้อมูลระบุชัดเจนว่า **ชั้นปีที่ ๑ การฝึกทักษะการฟัง** นักเรียนมีความเกียจคร้านและติดเล่นโทรศัพท์มือถือ **การฝึกทักษะการพูด** มีสาเหตุจากความกลัวไม่สามารถเอาชนะความกลัวและสร้างความมั่นใจแก่ตนเอง กล่าวคือ ผู้เรียนรู้สึกว่าการพูดภาษาอังกฤษ กลัวพูดผิดและกลัวถูกเยาะหยันจากคู่สนทนา **การฝึกทักษะการอ่าน** ผู้เรียนมีความอดทนต่ำต่อการฝึกอ่าน ไม่ชอบการอ่าน รู้สึกเบื่อเมื่อต้องฝึกอ่าน รู้สึกกลัวในการอ่านและรู้สึกท้อเมื่อต้องอ่าน **ส่วนการฝึกทักษะการเขียน** ได้แก่ ความเกียจคร้าน ความเบื่อในการฝึกเขียนและไม่จัดสรรเวลาในการฝึกเขียนด้วยตนเอง จะเห็นได้ว่าโดยรวมความรู้สึกทางใจ เช่น ความเบื่อ ความเกียจคร้าน ความกลัว การขาดความอดทน เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ความพยายามอดทนของนักเรียนมีน้อย

สำหรับ**ชั้นปีที่ ๒ การฝึกทักษะการฟัง** ผู้เรียนรู้ว่ารู้ศัพท์น้อยแต่ไม่จัดสรรเวลาสำหรับการเรียนรู้คำศัพท์ทำให้ไม่เข้าใจคำศัพท์ที่ฟัง **การฝึกทักษะการพูด** ผู้เรียนรู้สึกอายเมื่อต้องพูดภาษาอังกฤษ และเลือกใช้ภาษาไทยสื่อสารกับอาจารย์มากกว่าภาษาอังกฤษเพราะสามารถพูดภาษาไทยได้ **การฝึกทักษะการอ่าน** รู้สึกท้อเมื่อต้องฝึกอ่าน รู้สึกเกียจคร้านและไม่มีการวางแผนเพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน **การฝึกทักษะการเขียน** เช่นกัน รู้สึกเกียจคร้าน ไม่มีการวางแผนเพื่อพัฒนาทักษะการเขียน และไม่ชอบการเขียน จะเห็นได้ว่าในภาพรวมของชั้นปีที่ ๒ นักศึกษาขาดแรงจูงใจกระตุ้นในการพัฒนาตนเองและไม่สามารถเอาชนะความเกียจคร้านได้

ส่วนชั้นปีที่ ๓ การฝึกทักษะการฟัง พบว่า นักศึกษาไม่มีแรงบันดาลใจในการฝึกทักษะการฟัง ใช้ภาษาไทยใหญ่หรือภาษาพม่าในการสื่อสารกับเพื่อนแทนภาษาอังกฤษ มีความเกียจคร้านและง่วงนอนเมื่อต้องฝึกการฟัง **การฝึกทักษะการพูด** ไม่มีแรงบันดาลใจในการฝึกพูด รู้สึกเหนื่อยเมื่อฝึกพูดเพราะต้องทำกิจกรรมนอกห้องเรียนมากเกินไป ขาดความมั่นใจในการพูดภาษาอังกฤษ **การฝึกทักษะการอ่าน** ผู้เรียนบางคนไม่ชอบการอ่าน และไม่จัดสรรเวลาสำหรับการฝึกอ่าน **ส่วนการฝึกทักษะการเขียน** ไม่จัดสรรเวลาสำหรับการฝึกเขียน มีความเกียจคร้าน และขาดแรงบันดาลใจในการฝึกเขียน จะเห็นได้ว่าในภาพรวมชั้นปีที่ ๓ ประเด็นการขาดแรงบันดาลใจ และการไม่สามารถเอาชนะจิตใจตนเองได้ รวมถึงเลือกใช้ภาษาแม่สื่อสารแทนการฝึกพูดภาษาอังกฤษเป็นประเด็นสำคัญที่ส่งผลให้เกิดปัญหาการฝึกทักษะภาษาอังกฤษ นอกจากนั้นแล้ว ความเหน็ดเหนื่อยจากกิจกรรมอื่น ยังส่งผลให้ไม่อยากฝึกทักษะภาษาอังกฤษอีกด้วย

๒) **คุณภาพในการสอน โดยนักศึกษาชั้นปีที่ ๒** ระบุว่า การฝึกทักษะการฟัง เกิดปัญหาเมื่อมีการสอนออนไลน์ซึ่งนับเป็นอุปสรรคสำคัญในการเข้าใจบทเรียน เช่นเดียวกับการฝึกทักษะการพูดที่ผู้เรียนยังคงเรียน ระบุว่า การเรียนออนไลน์ทำให้ขาดโอกาสฝึกพูดกับเพื่อนร่วมชั้น การฝึกพูดนอกห้องเรียนและไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการฝึกทักษะภาษาอังกฤษแบบมีปฏิสัมพันธ์กับผู้สอนและเพื่อนร่วมห้องจริง ๆ **ส่วนการฝึกทักษะการอ่าน** ผู้เรียนรู้สึกว่าทักษะการอ่านในห้องเรียนไม่เพียงพอและไม่ทั่วถึง สุดท้าย

คือการฝึกทักษะการเขียน พบว่า ผู้สอนบางท่านสอนไม่เป็นขั้นตอน ไม่เอาใจใส่ต่อแบบฝึกหัดของนักศึกษาเท่าที่ควร ทำให้ไม่ทราบว่าต้องแก้ไขส่วนไหน นอกจากนี้ คุณภาพการเรียนออนไลน์ในทัศนะนักศึกษา ค่อนข้างดีกว่าการเรียนในห้องเรียน

สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ ๒ การฝึกทักษะการฟัง พบว่า อาจารย์บางท่านไม่มีกิจกรรมอื่นนอกจากการฟังทำใหู้สึกเบื่อ นอกจากนี้ยังไม่มีเฉลยคำตอบที่ถูกต้องของแบบฝึกหัดทำให้ไม่ทราบว่าคำตอบที่ตนเองตอบไปถูกหรือไม่ ส่วนการฝึกทักษะการพูด ผู้เรียนระบุว่า อาจารย์บางท่านไม่ใช้คำถามเป็นวิธีการสอน ทำให้ขาดโอกาสการพูดตอบคำถาม และอาจารย์บางท่านสอนเป็นภาษาไทยทำให้ขาดโอกาสการตอบคำถามเป็นภาษาอังกฤษ การฝึกทักษะการอ่าน พบว่า อาจารย์ไม่ค่อยกระตุ้นให้เกิดการอ่านในชั้นเรียน ส่วนการฝึกทักษะการเขียน ผู้เรียนระบุว่า อาจารย์ไม่ค่อยอธิบายวิธีการเขียนและเมื่อส่งแบบฝึกหัดการเขียน ไม่ได้มีการแก้ไขจากอาจารย์ ทำให้ไม่ทราบว่าที่เขียนไปถูกต้องหรือไม่

ส่วนนักศึกษาชั้นปีที่ ๓ การฝึกทักษะการฟัง พบว่า ผู้เรียนไม่มีส่วนร่วมในการออกแบบบทเรียนและกิจกรรมในชั้นเรียนที่ถูกจัดและตรงกับความต้องการของผู้เรียน การฝึกทักษะการพูด พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่พูดภาษาอังกฤษสำเนียงไทย ทำให้ไม่คุ้นชินกับสำเนียงของเจ้าของภาษา นอกจากนี้ มีการให้ผู้เรียนนำเสนอในชั้นเรียน แต่อาจารย์ไม่แนะนำว่าการพูดนั้นถูกต้องหรือไม่ การฝึกทักษะการอ่าน พบว่า อาจารย์สอนโดยไม่วางแผนการสอนล่วงหน้า ส่วนการฝึกทักษะการเขียน นักศึกษาระบุว่า วิธีการสอน การวางแผนการสอนและการวัดผลประเมินผลขาดการมีส่วนร่วมของผู้เรียน

๓) โอกาสในการเรียนรู้ นักศึกษาทั้ง ๓ ชั้นปี ประสบปัญหาประเด็นเดียวกัน คือ การขาดโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมนอกมหาวิทยาลัย ข้อจำกัดในการใช้อินเทอร์เน็ตซึ่งสัญญาณมีความติดขัด ทำให้มีผลต่อการค้นคว้าด้วยตนเอง และการเรียนออนไลน์ทำให้ขาดโอกาสในการฝึกปฏิบัติจริงในชั้นเรียนและการทำกิจกรรมอื่น ๆ ที่ควรได้เรียนรู้ตามข้อกำหนดของหลักสูตรและข้อกำหนดของมหาวิทยาลัย

๒. ปัจจัยของปัญหาข้างต้นตามสภาพจริงของนักศึกษาเป็นรายชั้นปี

๑) ปัจจัยด้านหลักสูตร พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ ๑-๓ ระบุถึงปัญหาเดียวกัน คือ มีรายวิชาด้านพระพุทธศาสนาเกินไป ผู้สอนยังไม่สามารถอธิบายจุดมุ่งหมายการเรียนรู้พระพุทธศาสนาและความสำคัญของการเรียนรายวิชาในภาคการศึกษาฤดูร้อน ดังนั้น ในกรณีนี้ ผู้บริหารและผู้สอนจำเป็นต้องมีการเสริมความรู้เกี่ยวกับวิสัยทัศน์และการกิจหลักของมหาวิทยาลัยที่เป็นมหาวิทยาลัยสงฆ์ และกำลังจะเข้าสู่การจัดกลุ่มเป็นมหาวิทยาลัยที่เน้นศีลธรรมและปัญญาตามหลักศาสนาจึงไม่สามารถหลีกเลี่ยงการเรียนรายวิชาด้านพระพุทธศาสนาได้ อย่างไรก็ตาม ควรมีการปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยด้วยการประยุกต์รายวิชาเกี่ยวกับพระพุทธศาสนากับชีวิตประจำวันของผู้เรียนและแนะนำให้ผู้เรียนเห็นแนวทางการใช้ความรู้ดังกล่าวในการทำงานและการดำรงชีวิตในอนาคตเพื่อให้ผู้เรียนตระหนักถึงคุณประโยชน์ในการเรียนวิชาด้านพระพุทธศาสนา

๒) ปัจจัยด้านผู้เรียน จากข้อค้นพบสามารถจำแนกเป็น ๒ กลุ่ม กลุ่มแรก คือ ปัจจัยด้านแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษต่ำ อันมีสาเหตุจากการขาดความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษ ความเกียจคร้าน ความกลัว และความไม่ชอบเรียนภาษาอังกฤษแต่จำเป็นต้องมาเรียน ส่วนกลุ่มที่สอง คือ ปัจจัยภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อผู้เรียน ได้แก่ การเรียนออนไลน์ทำให้นักศึกษาไม่สามารถควบคุมสภาพแวดล้อมและไม่มีบรรยากาศการเรียนที่จริงจัง และเมื่อยังอยู่บ้านจำเป็นต้องช่วยงานที่บ้านทำให้ไม่สามารถทุ่มเทให้การเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่

๓) ปัจจัยด้านผู้สอน จากข้อค้นพบ ปัจจัยด้านนี้เป็นเหตุให้เกิดสภาพปัญหาต่อผู้เรียนมากที่สุด โดยจำแนกเป็นสาเหตุจากวิธีการสอน สาเหตุจากพฤติกรรมของผู้สอน และสาเหตุจากความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน โดย วิธีการสอน นั้น ธีรศนันต์ อุนนะนันท์, อุดมลักษณ์ กุลศรีโรจน์ และสิทธิกร สุมาลี^{๑๙} แนะนำว่า ผู้สอนควรมีขั้นตอนการสอน ๕ ขั้นตอน ดังนี้

๑) ขั้นเตรียมการ ผู้สอนต้องเตรียมแก่นเนื้อหา สถานที่ วิเคราะห์เนื้อหา วิเคราะห์ผู้เรียน แบ่งสัดส่วนการสอน และประเมินพัฒนาการของผู้เรียน

๒) ขั้นนำเข้าสู่ ผู้สอนควรมีการแนะนำบทเรียนหรือรายวิชาและสร้างบรรยากาศการเรียนให้สามารถเชื่อมโยงองค์ความรู้ได้

๓) ขั้นก่อนปฏิบัติ ผู้สอนควรเชื่อมโยงความรู้การวิเคราะห์เชิงภาษาศาสตร์ ใช้กลวิธีเสริมศักยภาพและพัฒนาารูปแบบการสื่อสาร

๔) ขั้นขณะปฏิบัติ ควรมีการสร้างเงื่อนไขเชิงกระตุ้น ใช้กลวิธีเสริมศักยภาพ การพัฒนาการสื่อสารตามรูปแบบและการสร้างผลงาน

๕) ขั้นหลังปฏิบัติ เป็นการให้ผู้เรียนสร้างผลงาน

ส่วนพฤติกรรมการสอน มหาวิทยาลัยควรตั้งกรรมการติดตามและประเมินพฤติกรรมการสอน โดยสามารถทำเป็นแบบสำรวจความคิดเห็นจากผู้เรียนทุกปีเพื่อเป็นแนวทางในการกำกับพฤติกรรมของผู้สอนและใช้เป็นฐานข้อมูลในการปรับปรุงการเรียนการสอนได้ สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน คณะกรรมการบริหารหลักสูตรควรสร้างความเข้าใจแก่ผู้สอนถึงความสำคัญในการใช้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและการเปิดใจรับฟังข้อเสนอแนะจากผู้เรียนเพื่อลดช่องว่างระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนให้สามารถสื่อสารปรับความสัมพันธ์ระหว่างกัน

^{๑๙} ธีรศนันต์ อุนนะนันท์, อุดมลักษณ์ กุลศรีโรจน์ และสิทธิกร สุมาลี, “การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษสำหรับผู้เรียนชาวไทย”, วารสารมนุษยศาสตร์วิชาการ, ปีที่ ๒๖ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม - ธันวาคม ๒๕๖๒) : ๓๖๔.

๔) ปัจจัยด้านสถานศึกษา จำแนกเป็น ๒ สาเหตุ ได้แก่ (๑) เครื่องอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอนไม่เพียงพอ และ (๒) กิจกรรมที่วิทยาลัยกำหนดให้ผู้เรียนต้องเข้าร่วมไม่ตอบโจทย์การประกอบอาชีพในอนาคต ซึ่งสาเหตุด้านที่ ๑ สามารถแก้ไขได้ด้วยการจัดตั้งงบประมาณจัดซื้ออันเป็นสิ่งที่พึงกระทำดังข้อเสนอแนะของมนัสวี ดวงลอย^๕ ที่ว่าสถานศึกษาควรจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียนซึ่งในที่นี้เป็นชาวต่างชาติซึ่งควรจัดสื่อการเรียนการสอนที่เพียงพอ จัดกิจกรรมและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการเรียน ส่วนสาเหตุด้านที่ ๒ สามารถแก้ไขตามข้อเสนอแนะของมตีกาญจน์ จิตกระโชติและสุภาภรณ์ ตั้งดำเนินสวัสดิ์^๖ ที่ระบุว่า ผู้บริหารต้องมีความรู้ในการพัฒนาหลักสูตรและสามารถเป็นผู้นำทางวิชาการอันส่งผลให้สามารถออกแบบหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการของสังคม นอกจากนั้น ผู้บริหารจำเป็นต้องคัดเลือกผู้สอนที่มีความรู้ความสามารถในการสอนภาษาอังกฤษเพื่อจะได้เป็นกำลังหลักในการพัฒนารายวิชาและสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนที่มีความเฉพาะทางด้านภาษาอังกฤษมากขึ้น

๕) ปัจจัยด้านบริบททางสังคมของผู้เรียน จากการวิจัย สามารถสรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมการเรียนของผู้เรียนไม่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษซึ่งปัญหานี้เป็นปัญหาร่วมในการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทย ดังปรากฏในงานวิจัยของธนวัฒน์ อรุณสุขสว่างและนรินทร์ สังข์รักษา^๗ ที่ค้นพบว่า บทบาทของครอบครัวในการส่งเสริมและสนับสนุนแก่นักเรียนด้านภาษาอังกฤษอยู่ในระดับต่ำ ผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่สามารถให้คำปรึกษาด้านการเรียนภาษาอังกฤษได้จึงส่งผลให้บทบาทหลักตกที่ผู้สอนหรือสถานศึกษา โดยจุฬารักษ์ กองแก้ว^๘ ได้เสนอว่า ผู้สอนควรใช้ช่องทางการสื่อสารที่เหมาะสมกับสภาพสังคมของผู้เรียนด้วยการใช้เทคโนโลยีออนไลน์มาประยุกต์ใช้เป็นสื่อการสอน

^๕ มนัสวี ดวงลอย, “ปัจจัยที่มีผลต่อปัญหาในการอ่านภาษาอังกฤษของนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ”, วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๑ (มกราคม – มิถุนายน ๒๕๕๘) : ๑๖๑.

^๖ มตีกาญจน์ จิตกระโชติและสุภาภรณ์ ตั้งดำเนินสวัสดิ์, “การบริหารสถานศึกษาเอกชนแบบโครงการภาษาอังกฤษ”, วารสารวิทยาลัยสันตพล, ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๑ (มกราคม - มิถุนายน ๒๕๖๒) : ๑๘๗.

^๗ ธนวัฒน์ อรุณสุขสว่างและนรินทร์ สังข์รักษา, “ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษตามทักษะการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ ๒๑ ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ ๖ เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต ๒ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน”, Veridian E-Journal, Silpakorn University ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ, ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม - สิงหาคม ๒๕๕๘) : ๕๐๔.

^๘ จุฬารักษ์ กองแก้ว, “แนวทางในการสอนภาษาอังกฤษที่เหมาะสมเพื่อเสริมสร้างทักษะสำหรับศตวรรษที่ ๒๑ ในบริบทของไทย”, วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๒ (เมษายน – มิถุนายน ๒๕๕๘) : ๑๘๘.

๓. แนวทางการปรับปรุงการสอนภาษาอังกฤษของสาขาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร มหาบัณฑิตเออีวิทยาลัย ฯ

จากการวิเคราะห์แนวทางการปรับปรุงการสอนภาษาอังกฤษ สามารถนำมาจัดกลุ่มให้สอดคล้องกับปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาการเรียนของผู้ให้ข้อมูล ได้ ๕ กลุ่ม ดังนี้

๑) แนวทางการปรับปรุงผู้สอน

ผู้สอนควรมีการพัฒนาศักยภาพด้านวิชาการและเทคนิคการสอนอย่างสม่ำเสมอเพื่อสามารถยกระดับทักษะและความรู้ให้ทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนซึ่งสอดคล้องกับคำแนะนำของนางสมร พงษ์พานิช^๙ ที่เสนอว่า การสอนควรตั้งอยู่บนพื้นฐานความต้องการของผู้เรียน ความรู้ความสามารถของผู้เรียนที่มีอยู่ พร้อมทั้งคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล นอกจากนั้นแล้ว ผู้สอนภาษาอังกฤษควรเปลี่ยนกระบวนทัศน์การสอนที่ปัจจุบันได้ปรับเปลี่ยนจากการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาที่สองเป็นการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษานานาชาติ ดังคำแนะนำของอมสิน จตุพร และแสงแข คงห้วยรอบ^{๑๐} ที่ระบุว่า กระบวนทัศน์การสอนภาษาอังกฤษในปัจจุบันควรเป็นการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษานานาชาติ ซึ่งผู้สอนในประเทศไทยส่วนมากยังคงดำเนินการภายใต้กระบวนทัศน์เก่าคือเชื่อว่า การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศต้องมุ่งเน้นให้ผู้สอนเป็นเจ้าของภาษา (native speaker) หรือผู้สอนชาติอื่นที่มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเทียบเท่าเจ้าของภาษา ซึ่งปัจจุบันไม่สอดคล้องกับความเป็นสากล

๒) แนวทางการปรับปรุงตัวผู้เรียน

ผู้เรียนควรสร้างแรงจูงใจแก่ตนเองโดยการตั้งเป้าหมายในการเรียนว่าจะนำความรู้และทักษะที่เรียนไปใช้ประโยชน์ในชีวิตปัจจุบันและอนาคตอย่างไร โดยต้องมีการวางแผนพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษด้วยตนเองและรู้จักการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านสื่อต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสื่อออนไลน์ที่มีบทบาทในชีวิตประจำวันสูง ยิ่งไปกว่านั้นในบริบทปัจจุบันหลายสถาบันการศึกษาได้เปิดสอนออนไลน์ทั้งแบบระยะสั้นและระยะยาว ทั้งแบบไม่เก็บค่าใช้จ่ายและเก็บค่าใช้จ่ายในราคาไม่สูง นับเป็นทางเลือกให้ผู้เรียนเปิดโอกาสแก่ตนเองในการยกระดับความรู้ ความสามารถ และทักษะ นอกจากนั้น ผู้เรียนยังสามารถให้ความร่วมมือแก่ผู้สอนในการมีส่วนร่วมในการออกแบบกระบวนการเรียนการสอนและการวัดผลประเมินผลเพื่อให้

^๙ นางสมร พงษ์พานิช, “การศึกษาปัญหาของการพูดภาษาอังกฤษในการสื่อสารด้วยวาจาของนิสิตคณะวิทยาการ
จัดการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์วิทยาเขตศรีราชา ตุลาคม ๒๕๕๐ ถึง กันยายน ๒๕๕๑”, วารสารมนุษยศาสตร์, ปีที่
๑๘ ฉบับที่ ๑ (มกราคม - มิถุนายน ๒๕๕๔) : ๙๖.

^{๑๐} ออมสิน จตุพรและแสงแข คงห้วยรอบ, “การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ: ความท้าทายสำหรับ
ครูผู้สอนภาษาอังกฤษชาวไทยในยุคศตวรรษที่ ๒๑”, วารสารครุศาสตร์, ปีที่ ๔๒ ฉบับที่ ๔ (ตุลาคม - ธันวาคม ๒๕๕๓)
: ๒๑๒.

สอดคล้องกับความต้องการและความถนัดของตนเองมากขึ้น เช่นเดียวกับคำแนะนำของวสนันท์ หมวดเอียด^{๑๑} ที่ระบุว่า การที่ผู้เรียนมีส่วนในการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ และกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ด้วยตนเองจะส่งผลให้เกิดแรงจูงใจในการเรียน

๓) แนวทางการปรับปรุงของสถานศึกษา

แนวทางนี้แบ่งเป็น ๒ ประเด็น ประเด็นแรก คือ การปรับปรุงการบริหารจัดการสถาบัน ได้แก่ ความสำเร็จสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจแก่ผู้เรียนเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ ภารกิจ และอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยที่เป็นมหาวิทยาลัยพระพุทธศาสนา ดังนั้น รายวิชาที่ต้องเรียนจึงจำเป็นต้องมีรายวิชาทางพระพุทธศาสนา และควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการประยุกต์ใช้แนวคิดทางพระพุทธศาสนาเข้ากับสาขาวิชาภาษาอังกฤษ ประเด็นที่สอง คือ การปรับปรุงการบริหารจัดการงบประมาณ มหาปชาบดีเถรีวิทยาลัย ฯ ควรขออนุมัติงบประมาณเกี่ยวกับการพัฒนาอาคารสถานที่และอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัยและสอดคล้องกับบริบททางสังคมในยุคเทคโนโลยีดิจิทัลและการเป็นกลุ่มประเทศอาเซียนอันสอดคล้องกับข้อเสนอของกุลธิดา สิงห์สี^{๑๒} ที่ระบุว่า ควรมีการสร้างเนื้อหาให้ผู้เรียนเข้าใจสังคมอาเซียนและพัฒนาระบบการศึกษาเพื่อรองรับการเปิดเสรีด้านการศึกษาในอนาคต

๔) แนวทางการปรับปรุงของหลักสูตร

ข้อมูลหลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร พบว่า จำนวนหน่วยกิตที่บังคับเรียนมีจำนวนเกินมาตรฐานมา ๖ หน่วยกิตซึ่งเป็นรายวิชาที่สอนในภาคการศึกษาฤดูร้อน จึงควรตัดรายวิชาดังกล่าวออกโดยอาจรวมไว้กับวิชาอื่นเพื่อลดภาระการเรียนภาคการศึกษาฤดูร้อนตามความต้องการของผู้เรียน และควรเพิ่มคำอธิบายรายวิชาให้มีการศึกษานอกห้องเรียนตามความสนใจของผู้เรียนที่เหมาะสมกับศตวรรษที่ ๒๑ ดังนั้น ในการปรับปรุงหลักสูตรในรอบต่อไป ควรมีการทำวิจัยเพื่อวิเคราะห์และพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและบริบทสังคมดังสอดคล้องกับข้อเสนอแนะของเพชรปภาณี อินทรพาณิชย์, สำราญ กำจัดภัย และ สมพร หลิมเจริญ^{๑๓} ที่ระบุว่า หลักการสอน การวัดผล ประเมินผล กระบวนการสอน และการพัฒนาการประเมินความรู้ความสามารถควรใช้วิจัยเป็นฐานในการออกแบบ

^{๑๑} วสนันท์ หมวดเอียด, “ปัจจัยที่สัมพันธ์กับทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนคร จังหวัดสงขลา”, *ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต*, (สาขาวิชาการวิจัยและประเมิน มหาวิทยาลัยทักษิณ, ๒๕๕๖).

^{๑๒} กุลธิดา สิงห์สี, “อุดมศึกษาไทยในอาเซียน รูปแบบ แนวโน้มและทิศทางการปรับตัวในอนาคต”, *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง*, ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๒ (ตุลาคม ๒๕๕๖ – มีนาคม ๒๕๕๗) : ๒๐-๒๒.

^{๑๓} เพชรปภาณี อินทรพาณิชย์, สำราญ กำจัดภัย, และ สมพร หลิมเจริญ, “การพัฒนาหลักสูตรเสริมเพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนอนุบาลสกนคร”, หน้า ๙๙ - ๑๐๘.

๕) แนวทางการปรับปรุงของบริบททางสังคมของผู้สอนและผู้เรียน

การวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เรียน พบว่า ยังขาดกิจกรรมปรับพื้นฐานภาษาอังกฤษและ กิจกรรมเสริมนอกเวลาเรียน อีกทั้งสภาพแวดล้อมไม่เอื้ออำนวยให้ใช้ภาษาอังกฤษในฝึกทักษะการสื่อสาร ตัวอย่างเช่น การประกาศต่าง ๆ ใช้ภาษาไทยเป็นหลัก อาจารย์บางท่านสอนด้วยภาษาไทย นอกจากนั้นแล้ว ผู้เรียนยังไม่สามารถเชื่อมโยงความรู้และประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อใช้ทักษะภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันได้ ดังนั้น ผู้บริหารและคณาจารย์จึงควรมีกิจกรรมเสริมเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว และปรับสภาพแวดล้อมให้มีการใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันมากขึ้น อีกทั้งควรแนะนำส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ ด้วยตนเองอันสอดคล้องกับคำแนะนำของจุฬารณ กงแก้ว^{๑๔} ที่เสนอว่า ช่องทางการสื่อสารที่สามารถ ประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษยุคปัจจุบัน คือ ช่องทางโซเชียลมีเดีย (Social Media) เช่น จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (email) ทวิตเตอร์ (twitter) ไลน์ (line) เป็นต้น และควรนำเกมมาเป็นส่วนหนึ่งของวิธีการสอน ซึ่งการสอนผ่านช่องทางดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้การใช้เทคโนโลยีเหมาะสมกับ ยุคสมัยและใช้เป็นช่องทางฝึกทักษะภาษาอังกฤษทั้งฟัง พูด อ่าน เขียน

ข้อเสนอแนะ

๑. ข้อเสนอแนะต่อการปรับปรุงการสอนสาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

๑) ควรมีการประเมินผลการเรียนการสอนและการทำกิจกรรมเสริมหลักสูตรหรือการเรียนรู้ นอกห้องเรียนในเชิงคุณภาพ

๒) ควรมีการติดตาม ประเมินผลการสอนของผู้สอนมากกว่าการให้ผู้เรียนประเมินหลังจบ การเรียนการสอนแต่ละภาคการศึกษา เช่น การทำวิจัย การสำรวจความคิดเห็นของผู้เรียนแบบปลายเปิด

๓) ควรมีการปรับปรุงระบบบริหารจัดการหลักสูตร เช่น การตั้งคณะกรรมการตรวจสอบคุณภาพ การสอนและงานวิชาการของผู้สอน การจัดสรรงบประมาณเพื่อซ่อมแซม จัดซื้ออุปกรณ์การเรียนการสอน ให้เหมาะสมกับบริบทสังคมในศตวรรษที่ ๒๑ การตรวจสอบเนื้อหาการสอนว่าเป็นไปตามคำอธิบายรายวิชา หรือไม่

๔) ควรมีการปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัย ครอบคลุมเนื้อหาทั้งด้านการฝึกทักษะภาษาอังกฤษ และการใช้เทคโนโลยีในยุคดิจิทัล และปรับปรุงคำอธิบายรายวิชาให้เหมาะสมกับยุคเทคโนโลยีดิจิทัล

๕) ควรสร้างสภาพแวดล้อมที่จูงใจให้ผู้เรียนอยากฝึกฝนทักษะภาษาอังกฤษ สามารถใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน เช่น การจัดตั้งห้องเรียนสนุกที่มีอุปกรณ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษผ่านสื่อต่าง ๆ การจัดทำป้ายประกาศเป็นภาษาอังกฤษ ผู้สอนควรใช้ภาษาอังกฤษในการสอนอย่างน้อยร้อยละ ๕๐ การใช้ช่องทางการสื่อสารภาษาอังกฤษผ่านโซเชียลมีเดียเมื่อต้องติดต่อสื่อสารกับเพื่อนหรือผู้สอน

^{๑๔} จุฬารณ กงแก้ว, “แนวทางในการสอนภาษาอังกฤษที่เหมาะสมเพื่อเสริมสร้างทักษะสำหรับศตวรรษที่ ๒๑ ในบริบทของไทย”, หน้า ๑๔๘.

๒. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

- ๑) ควรทำวิจัยติดตามผลการปรับปรุงการสอนภาษาอังกฤษตามข้อเสนอแนะในงานวิจัยชิ้นนี้ว่ามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างไร
- ๒) ควรทำวิจัยประเด็นการใช้เทคโนโลยีเป็นสื่อการสอนและช่องทางการเรียนการสอนออนไลน์ว่ามีสภาพปัญหาอย่างไร มีความเหมาะสมต่อการเรียนภาษาอังกฤษหรือไม่ ควรปรับปรุงอย่างไร
- ๓) ควรทำวิจัยเชิงบริหารของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรเพื่อค้นหาแนวทางการจัดการหลักสูตรที่ทันสมัยและเหมาะสมในศตวรรษที่ ๒๑

บรรณานุกรม

- กุลธิดา สิงห์สี. “อุดมศึกษาไทยในอาเซียน รูปแบบ แนวโน้มและทิศทางการปรับตัวในอนาคต”. วารสารจุฬารักษ์ กองแก้ว. “แนวทางในการสอนภาษาอังกฤษที่เหมาะสมเพื่อเสริมสร้างทักษะสำหรับศตวรรษที่ ๒๑ ในบริบทของไทย”. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร. ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๒ (เมษายน – มิถุนายน ๒๕๕๘): ๑๙๒-๒๐๐.
- ธนวัฒน์ อรุณสุขสว่างและณรินทร์ สังข์รักษา. “ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษตามทักษะการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ ๒๑ ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ ๖ เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต ๒ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน”. Veridian E-Journal, Silpakorn University ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ. ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม - สิงหาคม ๒๕๕๘) : ๔๙๓-๕๐๕.
- ธรรณันต์ อุณนันทน์, อุดมลักษณ์ กุลศรีโรจน์ และสิทธิกร สุมาลี. “การพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษสำหรับผู้เรียนชาวไทย”. วารสารมนุษยศาสตร์ วิชาการ. ปีที่ ๒๖ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม - ธันวาคม ๒๕๖๒) : ๓๔๗-๓๕๐.
- นงสมร พงษ์พานิช. “การศึกษาปัญหาของการพูดภาษาอังกฤษในการสื่อสารด้วยวาจาของนิสิตคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์วิทยาเขตศรีราชา ตุลาคม ๒๕๕๐ ถึง กันยายน ๒๕๕๑”. วารสารมนุษยศาสตร์. ปีที่ ๑๘ ฉบับที่ ๑ (มกราคม - มิถุนายน ๒๕๕๔) : ๙๖.
- ปรีชา อุยตระกูล และเอกรัตน์ เอกศาสตร์. “ความเหลื่อมล้ำของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ: ปัญหาและทางออก”. วารสารพัฒนาสังคม. ปีที่ ๘ ฉบับพิเศษ (พฤษภาคม ๒๕๕๙) : ๓๕-๖๒.
- เพชรปณิ อินทรพานิชย์, สำราญ กำจัดภัย และ สมพร หลิมเจริญ. “การพัฒนาหลักสูตรเสริมเพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนอนุบาลสกลนคร”. วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม, ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๑ (มกราคม – เมษายน ๒๕๖๐) : ๙๙-๑๐๘.

มติกาญจน์ จิตกระโชติและสุภาภรณ์ ตั้งดำเนินสวัสดิ์. “การบริหารสถานศึกษาเอกชนแบบโครงการภาษาอังกฤษ”. **วารสารวิทยาลัยสันตพล**. ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๑ (มกราคม - มิถุนายน ๒๕๖๒) : ๑๗๘-๑๘๘.

มนัสวี ดวงลอย. “ปัจจัยที่มีผลต่อปัญหาในการอ่านภาษาอังกฤษของนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ”. **วารสารเศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี**. ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๑ (มกราคม - มิถุนายน ๒๕๕๘) : ๑๕๑-๑๖๕.

วสนันท์ หมวดเอียด. “ปัจจัยที่สัมพันธ์กับทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนคร จังหวัดสงขลา”. **ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต**. สาขาวิชาการวิจัยและประเมิน.มหาวิทยาลัยทักษิณ, ๒๕๕๖.

วีรภัทร ไม้ไหว. “แนวทางการสร้างหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนเขตลาดกระบัง สังกัดกรุงเทพมหานคร”. **วิทยานิพนธ์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต**. สาขาวิชาการจัดการศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, ๒๕๕๒.

ศุภวรรณ ตันตสุทธิ. “ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษา หลักสูตรสาขาวิชาการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย”. **รายงานการวิจัย**. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย : ๒๕๕๙.

เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. “หลักและกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ได้ผล”. **เอกสารประกอบโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ “พัฒนาอาจารย์ด้านการจัดการเรียนการสอน ประจำปี ๒๕๕๑”**. มหาวิทยาลัยบูรพา: ๒๕๕๑.

สำนักเลขาธิการอาเซียน. ม.ป.ป. **แนวคิดหลัก**. ออนไลน์: <https://www.asean2019.go.th/th/abouts/key-concepts/> [๒๕ มกราคม ๒๕๖๔].

ออมสิน จตุพรและแสงแข คงห้วยรอบ. “การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ: ความท้าทายสำหรับครูผู้สอนภาษาอังกฤษชาวไทยในยุคศตวรรษที่ ๒๑”. **วารสารเศรษฐศาสตร์**. ปีที่ ๔๒ ฉบับที่ ๔ (ตุลาคม - ธันวาคม ๒๕๕๗) : ๒๑๒.